

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Дмитренко В.І., к.т.н., доц. кафедри хімії ПУЕТ

Подпала В.В., старший викладач кафедри хімії ПУЕТ

Гнітій Н.В., асистент кафедри хімії ПУЕТ

Процес навчання у сучасній вищій школі спрямований на створення умов для активної колективної роботи у групі і, водночас, має забезпечувати індивідуальний розвиток кожного, сприяти успішному навчанню, максимальному розвитку його здібностей та обдарувань. Такі умови створює **індивідуальний підхід у навчанні**, здійснення якого особливо актуальне у наш час, коли вимагається оволодіння значним обсягом навчального матеріалу на достатньо високому рівні складності. Такі можливості надає також і **індивідуалізація навчання**, яка орієнтована на особистість кожного й будується з урахуванням його індивідуально-психологічних особливостей.

Якнайшвидшій адаптації студента до вузівських умов і подальшому повноцінному розвитку особистості студента сприяє процес індивідуалізації. Однак індивідуалізація навчання студентів висуває перед викладачами протиріччя між індивідуальною підготовкою студентів і виділенням домінуючих колективних форм здійснення індивідуального підходу в умовах вузу. За умов посилення конкурентоспроможності фахівців індивідуальна робота орієнтує студента на ставлення до навчання, суспільства, до самого себе. Це допомагає студенту виробити свій індивідуальний стиль діяльності, який включає певні професійні дії, мотиви, ставлення та самосвідомість. Необхідність індивідуалізації навчання зумовлена індивідуальними розходженнями якостей студентів, від яких залежить результат навчання: рівень знань, умінь і навичок, навчальні уміння, здібності загальні і спеціальні. Отже, навчальною метою індивідуалізації є удосконалення цих якостей засобами індивідуалізації та проектної технології і поглиблення знань студентів, виходячи з їхніх інтересів і здібностей. Завдяки досягненню цих цілей процес індивідуалізації готує студентів до діяльності за обраною професією, тобто відіграє важливу роль у здійсненні професійного самовизначення студента. Для того, щоб індивідуалізований підхід та індивідуалізація у вузівському навчанні виявили свій розвиваючий ефект, необхідне включення в активну діяльність і спілкування суб'єкта, що розвивається, оскільки студент у процесі навчання є не тільки об'єктом, але і суб'єктом власного навчального процесу. Таким чином,

універсальною умовою ефективної реалізації індивідуалізації є активність суб'єкта, який навчається. Рівень та характер індивідуальних завдань повинні бути посильними для студента та містити в собі багато різноманітних проблем, завдань, які виникають на лекціях, семінарах, практичних, лабораторних заняттях, і повинні закінчуватися виконанням курсових та дипломних робіт (проектів). Індивідуальна робота повинна підвищувати інформаційний багаж з навчальної дисципліни, передбачати розробку завдань, які не мають стандартних розв'язань і спрямовані на виявлення протиріч, прогнозування, моделювання, вивчення додаткової літератури, проведення пошуково-дослідницької роботи (участь у наукових товариствах, проблемних групах, госпдоговорних роботах). Індивідуальна робота повинна бути вузькоспрямованою, широкоаспектною, творчою. Широке використання різноманітних форм індивідуальної роботи відповідно до вікових особливостей студентів та їх здібностей: заохочення до вивчення наукових статей, монографій; написання робіт з певних професійних проблем у вигляді реферату, тез, твору, проекту, програми; розробка наочного дидактичного навчального матеріалу; підготовка статті до друку у журналі, виступу на конференцію, до студентської олімпіади, конкурсу тощо. Цілеспрямована, спланована, різноманітна за формами та змістом індивідуальна робота зі студентами на рівні викладача, кафедри, деканату позитивно сприяє успішній професійній адаптації студентів до навчання у вищому ступеневому педагогічному закладі.

Індивідуалізацію навчання в сучасному вузі може бути представлено як педагогічну систему спеціального цільового призначення, при проектуванні якої ми виділяємо такі етапи: становлення емоційних переваг у виборі стилю навчання, «важких та улюбленого» предметів (молодші курси); звертання до дослідження власних потреб та інтересів (2-й і 3-й курси); - обмірковування й ухвалення рішення про вибір освітнього маршруту (2-й і 3-й курси); - перехід до раціональної оцінки власної пізнавальної діяльності, оцінювання своїх здатностей та інтересів стосовно до обраної професії (3-й і 4-й курси); - ухвалення рішення про тематику та зміст науково-дослідної діяльності (магістратура, аспірантура). Така структура індивідуалізації навчання визначає види, напрямки, зміст, форми та методи його підтримки. Природно, ці етапи є певною мірою умовними, їхні межі рухливі й залежать від індивідуальних особливостей і загального розвитку кожного студента.